

MĚSÍČNÍK EU AKTUALIT

EU Office / Knowledge Centre | Červen 2016 | 153

Komise představila doporučení pro hospodářské reformy v ČR
Brexit je problém náš a Evropy, Angličané by ho zvládli
Britské referendum – Déjà vu?

Obsah

Události v EU:	Těsný výsledek rakouských prezidentských voleb	strana 2
Sloupek EK:	Evropská komise představila doporučení pro hospodářské reformy v ČR	strana 6
Drobnohled:	Brexit je problém náš a Evropy, Angličané by ho zvládli	strana 8
Hlavní téma:	Britské referendum – Déjà vu?	strana 9
EU Seriál:	Jak dotace získat a zase o ně nepřijít?	strana 15

Česká spořitelna, a.s.
Budějovická 1518/13b
140 00 Praha 4
EU_office@csas.cz
<http://www.csas.cz/eu>

EU OFFICE / KNOWLEDGE CENTRE

Tomáš Kozelský
manažer EU Office / Knowledge Centre
+420 956 718 013, tkozelsky@csas.cz

Jan Jedlička
+420 956 718 014, jjedlicka@csas.cz

Tereza Hrtúsová
+420 956 718 012, thrtusova@csas.cz

Radek Novák
+420 956 718 015, radeknovak@csas.cz

Max Wandler
+420 956 714 291, mwandler@csas.cz

EKONOMICKÉ A STRATEGICKÉ ANALÝZY

David Navrátil
hlavní ekonom České spořitelny
+420 224 995 439, dnavratil@csas.cz

ERSTE GRANTIKA ADVISORY, a. s.

Richard Lev
ředitel úseku Poradenství
+420 731 192 877, lev@grantika.cz

Máte zájem o realizaci projektu s podporou fondů EU? Hledáte financování rozvojových plánů? Plánujete expanzi do zahraničí? Chcete získat více informací? Prosím, obraťte se na nás.

Obsahovými partnery Měsíčníku EU aktualit jsou
Zastoupení Evropské komise v ČR a portál EurActiv.cz

Informace o evropské politice
v češtině
www.euractiv.cz

Milí čtenáři,

blíží se konec školního roku a s ním spojená doba maturit a zkoušek. Spojené království a potažmo vlastně i celou Evropskou unii teď čeká taky jedna velmi těžká zkouška – referendum o setrvání v Evropské unii. Samotné referendum naplánované na 23. června 2016 vlastně zas tak obtížnou zkouškou nebude - Britové se budou rozhodovat mezi dvěma možnostmi, a to zda setrvat či ne. Opravdová zkouška však nastane, pokud stoupců tzv. brexitu bude více než jeho odpůrců.

Toto referendum o setrvání však pro Brity není žádnou novinkou. I když asi pro valnou většinu těch, kteří přijdou v červnu k urnám, to bude jejich první hlasování o setrvání, jednou už jej Británie absolvovala. Toto referendum se však událo před více jak 40 lety - nejednalo se tedy o Evropskou unii v podobě, jak ji známe dnes, ale o Evropská společenství. Přesto podobnosti a i některé aspekty jsou pro obě referenda dobře patrné. Právě srovnání a podobné souvislosti obou britských referend jsou obsahem našeho hlavního tématu, které pro vás připravil Petr Slabý - kolega z České spořitelny a zároveň doktorand na Katedře hospodářských dějin Národohospodářské fakulty VŠE.

Doufám, a pevně věřím, že se Britové v referendu rozhodnou pro setrvání a Spojené království zůstane členem Evropské unie. Více o případném brexitu a co by vlastně mohl znamenat pro samotné Brity, ale i jaké následky by měl pro další členské státy či některé nadnárodní organizace, se dočtete na straně 8 ve velmi zajímavém zamyšlení v rubrice Drobnohled od Alexandra Vondry – ředitele Centra transatlantických vztahů vysoké školy CEVRO Institut.

Nárůst obliby některých populistických názorů či dokonce stran se ukázal i u našich jižních sousedů, kde proběhly prezidentské volby. Číslem měsíce května by se tak mohlo stát číslo 31 026, což je počet hlasů, o které velmi těsně vyhrál Alexander Van der Bellen za stranu Zelených před Norbertem Hoferem, který se ve volební kampani opíral právě o proti unijní populistická témata.

Blíží se čas vysvědčení a i Česká republika jedno dostala. Evropská komise členskými státním poslala každoroční hodnocení a doporučení pro hospodářské reformy jednotlivých států. Ač je česká ekonomika v relativně dobré kondici, zpráva Komise poukazuje na to, že by mohlo hospodářství růst rychleji. Jaká doporučení pro ČR uveřejnila, vám přináší rubrika Sloupek Komise na straně 6.

V pravidelné rubrice Průvodce podnikáním vám přinášíme informace o Íránu. Tento v mnoha směrech exotický stát může být zajímavou příležitostí pro business. Protiiránské sankce byly uvolněny a otevírá se tak velký trh, jak co do ekonomiky, tak i počtu obyvatel. Jak si Írán vede z ekonomického hlediska, jakými pobídkami může lákat zahraniční investory, či jak je na tom se strukturou hospodářství? To a ještě více si můžete přečíst na stranách 13 a 14.

A pokud sledujete pravidelně náš EU seriál nebo se blíže zajímáte o dotace, nenechte si ujít příspěvek „Jak dotace získat a zase o ně nepřijít?“.

Milí čtenáři, pokud vás v nejbližší době čekají také nějaké zkoušky, přeji jejich úspěšné zdoání.

Tomáš Kozelský

Těsný výsledek rakouských prezidentských voleb. - Doporučení Komise pro ČR: přidat ve vzdělávání a investicích do dopravy a energetiky. - Sankce za rozpočtový deficit: Španělsko a Portugalsko získaly rok navíc. - Tržní status pro Čínu? V Evropské unii zatím není jasno. - Řecko si sáhne na další miliardy - tak zní závěr jednání ministrů financí zemí eurozóny.

POLITIKA

Těsný výsledek rakouských prezidentských voleb

Až **sečtení korespondenčních hlasů rozhodlo** o výsledku druhého kola prezidentských voleb v Rakousku. Proti sobě se v něm postavili Norbert Hofer za pravicově populistickou Svobodnou stranu Rakouska (FPÖ) a Alexander Van der Bellen ze strany Zelených.

Ačkoliv předběžné výsledky (51,9 % hlasů) předpovídaly vítězství Norberta Hofera, který se během volební kampaně vymezil proti přistěhovalcům, migrantům i proti Evropské unii (avizoval také, že by jako prezident neváhal rozpustit parlament a vyhlásit předčasné volby), právě korespondenční hlasy nakonec rozhodly o vítězi – tím se stal **Alexander Van der Bellen** s celkem 50,3 % hlasů.

O novém prezidentovi rozhodl rozdíl 31 026 hlasů. Úřadu se ujme složením slibu 8. července 2016.

<http://www.euractiv.cz/evropa-dnes0/clanek/5-zprav-minuleho-tydne-ktere-by-ste-nemeli-prehlednout-013318>

<http://wahl16.bmi.gv.at/>

Doporučení pro ČR: přidat ve vzdělávání a investicích do dopravy a energetiky

Členské státy obdržely 18. května od Evropské komise **vysvědčení**, jak si v uplynulém roce vedly v rozpočtové a hospodářské politice. Pravidelně zveřejňované hodnocení, které probíhá v rámci tzv. Evropského semestru, dostala i Česká republika. Doporučení mají státům pomoci s hospodářským růstem.

Do Prahy letos dorazila **doporučení pro celkem tři oblasti**. Podle materiálu, který Komise publikovala na svých webových stránkách, by Česká republika měla v první řadě přidat zejména v udržitelnosti veřejných financí. Do budoucna jí totiž podle komisařů hrozí rizika spojená se systémem zdravotní péče a také reformou penzijního systému.

Komise dále upozorňuje na **nedostatek investičních projektů** a jejich přílišné soustředění do oblasti kolem hlavního města. Nejvíce vážnou investice do dopravní a energetické infrastruktury. Komise v této souvislosti zmiňuje nevyužitou příležitost investic z evropských kohezních a strukturálních fondů v uplynulém období 2007-2013.

Dokument dále zmiňuje **nízkou dostupnost služeb elektronické veřejné správy**. V souvislosti s e-governmentem dokonce o zemi hovoří jako o jedné z nejpomalejších v EU.

Pro českou vládu se nejedná o žádné překvapení, zemi bývá špatná úroveň digitalizace veřejných služeb vyčítána poměrně často.

Evropská komise si všímá, že Česká republika v poslední době ve zvýšené míře investovala do oblasti vědy a výzkumu, nicméně zmiňuje, že výsledky nejsou zatím příliš viditelné. Komise proto doporučuje lépe propojit akademickou sféru s podnikatelskou.

Pozornosti české vlády by v budoucnu určitě neměla uniknout ani oblast **vzdělávání**. Největším problémem je podle Komise rostoucí průměrný věk učitelů, který souvisí s tím, že se učitelská profese netěší u mladých lidí příliš velké popularitě. Za důvod Komise označuje nízké platové ohodnocení kantorů. Stejně jako v minulosti letošní doporučení neopomněla podtrhnout nutnost přijetí opatření, která povedou k lepšímu začlenění znevýhodněných dětí, a to včetně Romů, do škol a školek. V neposlední řadě je důležité pracovat na odstraňování překážek, které brání některým skupinám ve vstupu na pracovní trh. Mezi ně patří zejména ženy s malými dětmi, nízkokvalifikovaní pracovníci a Romové.

Konkrétní znění letošních doporučení Komise a více informací k tématu se dozvíte v naší rubrice Sloupek Komise na str. 6.

<http://www.euractiv.cz/cr-a-evropsky-semestr/clanek/doporučení-komise-cr-musi-pridat-ve-vzdelavani-a-investicich-do-dopravy-a-energetiky-013314#sthash.yQDinzxW.dpuf>

http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/csr2016/csr2016_czech_cs.pdf

EKONOMIKA A EURO

Sankce za rozpočtový deficit: Španělsko a Portugalsko získaly rok navíc

Španělsko a Portugalsko získaly od Evropské komise rok navíc, aby přijaly důležité strukturální reformy, které jim pomohou **snížit rozpočtový deficit** v roce 2016 a 2017. Oběma zemím se tak povedlo utéct před sankcemi, které hrozí při nedodržování příslušných pravidel EU.

Ta říkají, že rozpočtový schodek nesmí překročit 3 % HDP a zadlužení země nesmí být vyšší než 60 % HDP.

Země musejí také **snižovat strukturální deficit**, který nebere v úvahu vlivy hospodářských cyklů a jednorázová opatření, o 0,5 % HDP každý rok, dokud rozpočet nebude vyrovnaný či v přebytku.

Španělsko mělo v roce 2015 snížit rozpočtový deficit na 4,2 % HDP z 5,9 % v roce 2014. Schodek za rok 2015 ale nakonec dosáhl 5,1 %. Na rok 2016 španělská vláda slibovala, že deficit sníží pod požadovanou referenční hodnotu. Komise ale výši deficitu na jaře odhadla na 3,9 % HDP.

Deficit portugalského rozpočtu v loňském roce dosáhl 4,4 % HDP, což představuje výrazný pokles ze 7,2 % v roce 2014. Deficit za rok 2016 by měl podle jarní prognózy Evropské komise činit 2,7 % HDP.

V tzv. proceduře kvůli nadměrnému deficitu zůstává ještě šest zemí, a to Řecko, Portugalsko, Španělsko, Chorvatsko, Francie a Velká Británie.

Evropská komise také v minulém týdnu zveřejnila očekávaná doporučení pro země evropské osmadvacítky v hospodářské a sociální politice. Pravidelná doporučení, která spadají do tzv. evropského semestru, doprovází také hodnocení toho, jak se státům dařilo přijímat strukturální reformy v uplynulém roce.

Deficit veřejných rozpočtů a veřejný dluh

v % HDP	2015	2016	2017
Španělsko			
Deficit veřejných rozpočtů	5,1 %	3,9 %	3,1 %
Veřejný dluh	99,2 %	100,3 %	99,6 %
Portugalsko			
Deficit veřejných rozpočtů	4,4 %	2,7 %	2,3 %
Veřejný dluh	129,0 %	126,0 %	124,5 %

Zdroj: Evropská komise

<http://www.euractiv.cz/evropa-dnes0/clanek/5-zprav-minuleho-tydne-ktere-byste-nemeli-prehlednout-013318>

http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/macroeconomic_imbalance_procedure/index_en.htm

Tržní status pro Čínu? V Evropské unii zatím není jasno

Poslanci Evropského parlamentu se 12. května shodli, že EU by neměla uznat Čínu za tržní ekonomiku. Evropská komise by podle nich měla **zajistit ochranu pracovních míst v Unii** a zabránit přílivu levných čínských dovozů, ke kterému by mohlo udělení tržního statusu a oslabení antidumpingových opatření vést. Celá EU si bude muset ujasnit, jak na to.

V EU aktuálně běží debata o tom, jestli má Čína na status tržní ekonomiky automaticky nárok.

Problém má kořeny v roce 2001, kdy země vstupovala do WTO. Na dobu patnácti let tehdy přijala status netržního hospodářství, a na její vývozy tak bylo možné uvalovat antidumpingové překážky.

Dne 11. prosince 2016 tato doba vyprší. Jak ale uvádí Konfederace evropského podnikání BusinessEurope, **uznání tržního statusu nemusí být automatické** a není závislé na vypršení příslušného článku přístupového protokolu. Jak upozornili i europoslanci, Čína totiž neplní potřebná evropská kritéria.

Pětice podmínek však není výslovně definována v žádném evropském legislativním předpisu. Při posuzování Komise vychází z těchto požadavků:

Aby mohla být určitá země považována za tržní ekonomiku, musí být zajištěn nízký vliv státu na řízení podniků. Soukromou podnikatelskou činnost by neměla narušovat tržní pokřivení. V zemi musí fungovat nediskriminační obchodní právo a pravidla zaručující dodržování vlastnických práv. Pátou podmínkou je existence finančního sektoru, který podléhá dohledu, ale není závislý na státu.

Některé firmy v ČR otevřenost vůči Číně podporují, avšak řada odvětví před ní varuje. Dle odpůrců by negativní dopady byly silnější než potenciální přínosy.

Podrobnější údaje by měla přinést **hloubková dopadová studie**, kterou má v červenci 2016 zveřejnit Evropská komise.

<http://www.euractiv.cz/obchod-a-export0/clanek/trzni-status-pro-cinu-v-cesku-ohrozeni-az-94-tisic-pracovnich-mist-013321#sthash.ivRuh4EP.dpuf>

<http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/countries/china/>

Řecko si sáhne na další miliardy

Řecko plní své domácí úkoly a přijímá reformy veřejných financí. Tak zní závěr jednání ministrů financí zemí eurozóny, kteří se minulý týden sešli v Bruselu. Atény proto mohou počítat s **vyplacením další tranše** z 86 miliardového balíku (v eurech), který byl schválen v loňském roce.

Události v EU

Parlamenty vystavily „žlutou kartu“ vysílání pracovníků v Evropské unii. - Dohoda Privacy Shield by měla vstoupit v platnost nejpozději začátkem července. - Digitální agenda: studie o elektronických komunikacích. - OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost: O úspory energie je zájem, MPO chce navýšit podíl peněz pro velké firmy.

Sáhnou si tak na **10,3 miliardy eur** (necelých 280 miliard korun). O prověře plnění programu se jednalo již od ledna letošního roku, ale bezvýsledně. Situace už začínala být napjatá, protože Řecko má nejpozději do července splatit část svého dluhu Mezinárodnímu měnovému fondu a Evropské centrální bance.

Součástí dohody ministrů je i **mechanismus dodatečných nouzových a soubor krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých opatření** k zajištění udržitelnosti řeckého veřejného dluhu.

<http://www.euractiv.cz/evropa-dnes0/clanek/5-zprav-minuleho-tydne-ktere-byste-nemeli-prehlednout-013327>

<http://www.consilium.europa.eu/en/meetings/eurogroup/2016/05/24/>

ZAMĚSTNANOST A SOCIÁLNÍ POLITIKA

Parlamenty vystavily „žlutou kartu“ vysílání pracovníků v EU

Celkem **deset národních parlamentů nesouhlasí** s tím, aby se změnila dosavadní pravidla pro vysílání pracovníků v rámci EU, která na začátku března oznámila Evropská komise.

Poslanci z Bulharska, České republiky, Dánska, Estonska, Chorvatska, Litvy, Lotyšska, Maďarska, Polska a Rumunska proto využili možnost tzv. žluté karty, který do unijního práva zavedla Lisabonská smlouva.

Žlutou (a také oranžovou) kartu mohou vnitrostátní parlamenty využít v případě, pokud se domnívají, že nový legislativní návrh porušuje zásady subsidiarity a proporcionality.

Na posouzení návrhu mají **lhůtu osmi týdnů**, během níž mohou podat odůvodněné stanovisko. Jednokomorové parlamenty mají v rámci mechanismu žluté a oranžové karty dva hlasy a ve dvoukomorových parlamentech náleží každé komoře jeden hlas.

Mechanismus je spuštěn v případě, že nejméně jedna třetina vnitrostátních parlamentů předloží odůvodněné stanovisko

k návrhu Komise. V takovém případě se Komise musí postojem poslanců zabývat.

Směrnice o vysílání pracovníků byla přijata v roce 1996 a s návrhem na její změnu přišla před nedávnem evropská komisařka pro zaměstnanost, sociální věci, dovednosti a pohyb pracovníků sil Marianne Thyssenová.

Nová pravidla mají podle Komise zajistit, že firmy budou pracovníkům, kteří jsou dočasně vysláni za prací do jiných členských států, vyplácet stejnou odměnu, jakou dostávají místní pracovníci.

V současné době je takový princip závazný jen pro vysílání pracovníků ve stavebním sektoru nebo v sektoru, který si určí členský stát sám.

Oznámení revize směrnice ale **vyvolalo kritiku** v celé řadě zemí včetně České republiky. Proti se staví česká vláda a také podnikatelé, kteří považují stávající legislativu za dostačující.

<http://www.euractiv.cz/ekonomika-a-euro/clanek/parlamenty-vystavily-zlutou-kartu-smernici-o-vysilani-pracovniku-v-eu-013300#sthash.eWX8ZONP.dpuf>

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=471&langId=en>

INFORMAČNÍ SPOLEČNOST

Dohoda Privacy Shield by měla vstoupit v platnost nejpozději začátkem července

Začátkem léta by měla začít platit dohoda mezi Evropskou unií a Spojenými státy o transatlantickém předávání osobních údajů s názvem Privacy Shield, kterou s americkou stranou v únoru vyjednala česká eurokomisařka pro spravedlnost, ochranu spotřebitele a rovnost žen a mužů Věra Jourová.

Nový systém má **nahradit dohodu Safe Harbor** z roku 2000, která byla na podzim loňského roku zneplatněna rozhodnutím Soudního dvora EU.

Od vyjednání nového mechanismu předávání osobních dat Evropanů do USA se na její účet objevila nejedna kritika, podle které je Privacy Shield nedostatečný a u soudu by neobstál stejně jako jeho předchůdce.

Původní systém Safe Harbor byl u soudního dvora napaden po aféře Edwarda Snowdena, která odhalila sledování Evropanů americkými bezpečnostními úřady.

Ke kritice se přidal také Evropský parlament, který na svém plenárním zasedání přijal k problematice transatlantického toku dat nezávaznou rezoluci. V ní europoslanci Komisi vyzývají, aby pokračovala v dialogu s vládou USA tak, aby se podařilo odstranit nedostatky.

Podobné mezery v Safe Harboru totiž v minulosti umožnily sledování Evropanů Národní bezpečnostní agenturou USA skrze sociální síť Facebook.

<http://www.euractiv.cz/podnikani-a-zamestnanost/clanek/jourova-o-predavani-dat-do-usa-termin-drzim-system-privacy-shield-spustime-do-cervence-013332>

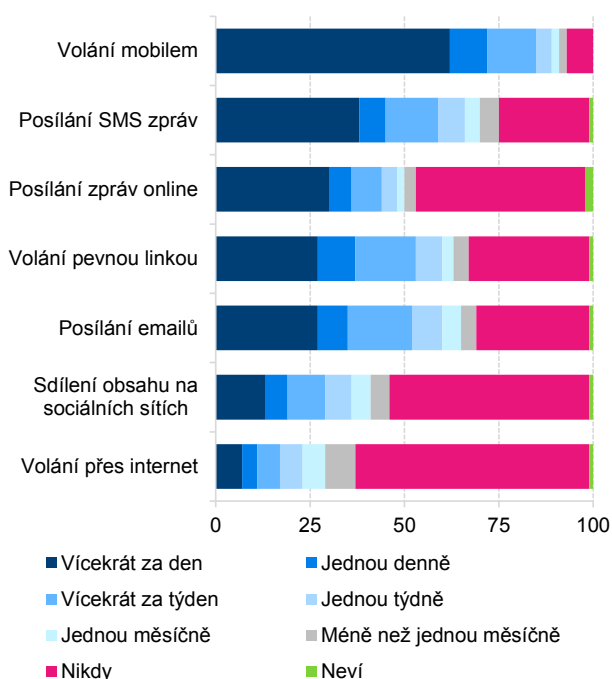
http://ec.europa.eu/justice/data-protection/index_en.htm

Digitální agenda: studie o elektronických komunikacích

Komise zveřejnila 23. května **výsledky studie o elektronických komunikacích**, která ukázala, že výtobytků mobilního internetu si užívá stále více Evropanů.

Nejpopulárnějším způsobem komunikace však stále zůstávají klasické telefonní hovory. Jako prostředek ke komunikaci je uvedlo devět z deseti respondentů (93 %). SMS zprávy užívá 75 %, emaily 69 %, pevné linky 67 % a chat 53 %.

Využití komunikačních prostředků (v %)

Zdroj: Evropská komise

Mobilní internet je pro 62 % Evropanů ve věkové skupině 15 až 24 let druhý nejdůležitější komunikační prostředek, ihned po volání přes mobilní telefon. V případě respondentů nad 55 let to je pouze 12 %.

<http://www.euractiv.cz/podnikani-a-zamestnanost/clanek/tyden-ve-znamení-digitalni-agendy-co-instituce-eu-chystaji-013319#sthash.rGovUKeK.dpuf>

http://ec.europa.eu/information_society/newsroom/image/document/2016-22/sp438_eb84_2_ecomm_summary_en_15829.pdf

KOHEZNÍ POLITIKA

OP PIK: O úspory energie je zájem, MPO chce navýšit podíl peněz pro velké firmy

O dotace na úspory energie mají podniky v Česku zájem, ukázalo se v cílové rovině přijímání žádostí v první výzvě programu Úspory energie v rámci Operačního programu Podnikání a inovace a konkurenceschopnost (OP PIK). Výzva byla otevřena do soboty 30. dubna. V rámci první výzvy bylo podáno **585 plných žádostí** o dotace za celkem 4,7 mld korun.

Ještě v polovině měsíce dubna to přitom vypadalo bledě, protože bylo podáno jen 325 plných žádostí za 2,3 miliardy. Ministerstvo tím bylo překvapeno, protože během přijímání předběžných žádostí bez podrobné dokumentace se v roce 2015 zdálo, že zájem firem bude enormní.

Celkově je v programu Úspory energie v OP PIK **k dispozici 20 miliard korun**. Příští výzvu chce ministerstvo vyhlásit v září a podle náměstka při její přípravě zohlední i zkušenosti z té právě doběhlé.

Ministerstvo průmyslu a obchodu se také chystá zvýšit podíl financí, které mohou z operačního programu čerpat velké podniky. Kvůli požadavku Evropské komise byl totiž pro velké firmy nastaven limit 20 % z celkové alokace.

Hlavním argumentem má být **potřeba nastartovat v Česku právě čerpání dotací pro úspory energie**. Zatím totiž hrozí, že země nesplní evropský cíl pro energetickou účinnost do roku 2020. A ve velkých firmách se v minulém programovacím období dařilo peníze na zvyšování účinnosti využívat efektivně. Zájem ze strany velkých firem každopádně existuje. Podíl jejich žádostí o dotace na úspory podle MPO přesáhl v první výzvě nadpoloviční většinu všech podaných žádostí a také u jiných výzev překonal vyměřených 20 %.

<http://www.euractiv.cz/energeticka-ucinnost/clanek/op-pik-o-uspory-energie-je-zajem-ministerstvo-chce-navysit-podil-penez-pro-velke-firmy-013288#sthash.k6t0fqC9.dpuf>

<http://www.oppik.cz/>

Zastoupení Evropské komise v ČR naplňuje Měsíčník EU aktualit příspěvkem do rubriky „Sloupek Komise“. V červnovém vydání Měsíčníku EU aktualit se příspěvek věnuje doporučením pro hospodářské reformy, které České republice doporučila Evropská komise v rámci tzv. evropského semestru. Jejich konkrétní znění naleznete na dalších stránkách.

EVROPSKÁ KOMISE PŘEDSTAVILA DOPORUČENÍ PRO HOSPODÁŘSKÉ REFORMY V ČESKÉ REPUBLICCE

V polovině května uveřejnila Evropská komise svá letošní doporučení pro hospodářské politiky členských států. Jedná se o dokumenty vypracované v rámci tzv. evropského semestru (http://ec.europa.eu/europe2020/index_cs.htm).

Cílem této každoroční evropské procedury je navrhnout reformy tak, aby udržitelný hospodářský růst přispěl ke zvýšení životní úrovně a zároveň se předešlo rozpočtovým i jiným nerovnováhám ekonomiky – nejen v jednotlivých členských státech, ale díky koordinaci na evropské úrovni i v EU jako celku.

Již v únoru Evropská komise zveřejnila pracovní dokument Zpráva o České republice, který sloužil jako analytický podklad (http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/csr2016/cr2016_czech_cs.pdf) pro navrhovaná doporučení.

Přestože je Česká republika relativně zdravou ekonomikou bez zjevných makroekonomických nerovnováh, zpráva poukazuje na to, že by domácí ekonomika mohla růst rychleji.

Analýza zdůraznila, že rychlejšího růstu životní úrovně v České republice lze dosáhnout pouze zvyšováním hospodářského potenciálu.

Cílem doporučení je identifikovat právě ty reformy, které mohou prorůstový potenciál české ekonomiky posílit.

Doporučení Komise směřují do tří hlavních oblastí:

1. udržení fiskální rovnováhy;
2. posílení investičního prostředí;
3. vzdělávání a výzkumu.

Oproti loňskému roku došlo ke snížení počtu doporučení pro ČR ze čtyř na tři. Speciální důraz je v letošním cyklu věnován posílení investic, které se v EU nacházejí hluboko pod dlouhodobým normálem a i v České republice z dlouhodobého pohledu podíl investic spíše klesá.

Další novinkou je doporučení pro rozvoj elektronických služeb veřejné správy, které jsou v ČR jedny z nejméně rozvinutých v Evropské unii. Oproti loňsku z doporučení naopak zmizela reforma vysokého školství – v reakci na schválení vysokoškolského zákona – a daňová oblast. To však neznamená, že v těchto oblastech již není co vylepšovat.

Je třeba pokračovat v reformním úsilí a plánované reformy (např. financování vysokého školství či zlepšení výběru daní) dokončit.

Co tedy v květnu doporučila Evropská komise České republice? Zde uvádíme konkrétní body:

1. *Podniknout opatření, jež zajistí dlouhodobou udržitelnost veřejných financí, ve světle budoucích rizik v oblasti zdravotní péče. Přijmout právní předpisy k posílení fiskálního rámce.*
2. *Omezit regulační a administrativní překážky, jež brání investicím (zejména v dopravě a energetice), a zvýšit dostupnost služeb elektronické veřejné správy. Přijmout rozpracované protikorupční reformy a zlepšit postupy zadávání veřejných zakázek.*
3. *Posílit řízení systému výzkumu a vývoje a usnadnit propojení akademické sféry se sférou podnikatelskou. Zvýšit atraktivnost učitelského povolání a přijmout opatření zvyšující začlenění znevýhodněných dětí (včetně romských) do vzdělávání v rámci běžných škol a předškolního vzdělávání. Odstranit překážky, jež brání větší účasti nedostatečně zastoupených skupin (zejména žen) na trhu práce.*

Plné znění návrhu doporučení nejen pro Českou republiku, ale i pro ostatní členské státy Evropské unie, spolu s dalšími souvisejícími dokumenty lze nalézt na následujících stránkách:

- pro ČR: http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/csr2016/csr2016_czech_cs.pdf

- pro EU-28: http://ec.europa.eu/europe2020/making-it-happen/country-specific-recommendations/index_en.htm

Evropská komisařka Věra Jourová představila 30. května návrh letošních doporučení Evropské komise pro hospodářskou politiku ČR zástupcům české vlády, podnikům, odborům a jiným zainteresovaným skupinám

O doporučeních představených Evropskou komisí budou během června jednat členské státy. Doporučení koncem června schválí nejvyšší představitelé členských zemí EU v Evropské radě, přičemž jejich konečné znění potvrdí v červenci legislativním aktem ministrů financí v Radě EU.

Doporučení se tak stanou návodem pro reformní priority v oblasti hospodářské politiky České republiky v letech 2016-2017.

V rubrice InfoServis zobrazujeme nadcházející zasedání klíčových rozhodovacích orgánů EU, která jsou doplňována dalšími významnými událostmi. Agenda jednání těchto klíčových orgánů je připravována často jen několik dní před vlastním jednáním a je možno ji vyhledat na těchto odkazech: <http://europa.eu/newsroom/calendar/>; <http://english.eu2016.nl/>.

InfoServis

Zasedání klíčových institucí EU

6. - 9. 6. 2016	Štrasburk, Francie	20. 6. 2016	Lucemburk, Lucembursko
- Plenární zasedání Evropského parlamentu		- Zasedání Rady pro životní prostředí	
6. - 7. 6. 2016	Lucemburk, Lucembursko	21. 6. 2016	Lucemburk, Lucembursko
- Zasedání Rady pro dopravu, telekomunikace a energetiku		- Zasedání Rady pro obecné záležitosti	
9. - 10. 6. 2016	Lucemburk, Lucembursko	22. - 23. 6. 2016	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci		- Plenární zasedání Evropského parlamentu	
16. 6. 2016	Lucemburk, Lucembursko	23. 6. 2016	Londýn, Spojené království
- Zasedání Rady pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele		- Referendum o setrvání Spojeného království v EU	
17. 6. 2016	Lucemburk, Lucembursko	27. - 28. 6. 2016	Lucemburk, Lucembursko
- Zasedání Rady pro hospodářské a finanční věci		- Zasedání Rady pro zemědělství a rybolov	
20. 6. 2016	Lucemburk, Lucembursko	28. - 29. 6. 2016	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro zahraniční věci		- Evropská rada	

Zdroj: www.europa.eu, english.eu2016.nl, přístup ke dni 31. 5. 2016

Dotační kalendář aneb přehled vybraných výzev

Název výzvy	Číslo výzvy	Příjem žádostí	
		Od	Do
Operační program Životní prostředí			
Snížit energetickou náročnost veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie (5.1)	39.	30. 6. 2016	31. 1. 2017
Integrovaný regionální operační program			
Stanice IZS	37.	07/16	12/17
Rozvoj infrastruktury komunitních center	45.	07/16	10/16
Rozvoj infrastruktury komunitních center (SVL)	46.	07/16	10/16
Operační program Zaměstnanost			
Podpora sociálního podnikání	067	1. 6. 2016	30. 9. 2015
Specifická výzva na vybrané cílové skupiny	053	30. 5. 2016	15. 8. 2016
Podnikové vzdělávání zaměstnanců	43.	06/16	08/16

Zdroj: www.edotace.cz/kalendar; pozn.: názvy výzev vždy obsahují odkaz na podrobnější informace

V červnovém vydání Měsíčníku EU aktualit se v rámci rubriky Drobnohled věnujeme tématu, které v závěru měsíce bude zaručeně plnit přední stránky novinových plátků. Britové totiž budou 23. června rozhodovat o svém setrvání v Evropské unii a prozatím se zdá, že síly mezi oběma tábory jsou vyrovnané. Pro koho by Brexit znamenal větší zrátu?

BREXIT JE PROBLÉM NÁŠ A EVROPY, ANGLIČANÉ BY HO ZVLÁDLI

Čtvrtý čtvrtek v červnu rozhodnou Britové v referendu o tom, zda zůstanou v EU nebo z ní odejdou. Průzkumy ukazují, že tábory pro i proti jsou vyrovnané. Mírně převažují zastánci setrvání, ale bude to napínavé. Poměr sil může změnit jeden teroristický útok nebo nově vzedmutá migrační vlna.

Kampaň v Británii běží na plné obrátky. InSTITUTE se předhánějí v analýzách dopadů, které by měl na Británii její odchod z EU. Studie LSE (London School of Economics), Oxfordské university a PriceWaterhouse, které všechny upřednostňují budoucnost v EU, odhadují propad britské ekonomiky ve výši 1 % HDP v případě, že by se Londýnu podařilo s Bruslem dohodnout podobný model kooperace, jaký dnes mají Norsko nebo Švýcarsko, nebo až 4 % HDP, pokud by se ekonomické vztahy řídily jen pravidly WTO.

Premiér David Cameron v čele vládní ofenzívy varuje, že Brexit by vedl k oslabení libry a zdražování doma i úpadku vlivu země venku.

Naopak druhá polovina britských konzervativců v čele s Borisem Johnsonem si od Brexitu slibuje osvobození od bruselských regulací a konec plateb do rozpočtu EU (činí cca 0,5 % HDP). Vyjadřují se i známé osobnosti: třeba Mick Jagger nebo herec Michael Caine naznačili, že bez svěrací eurokazajky by se jim dýchalo líp.

Z jejich pohledu je chápu. A dokonce věřím, že Angličané by svůj rozvod s EU zvládli. EU čelí chronické hospodářské stagnaci, z níž není kvůli špatné konstrukci eurozóny jasné východisko. Už tři roky je britský obchod se zeměmi mimo Evropu větší než s EU. Londýnská City se stala hlavním finančním centrem dávno před vznikem EU a svou pozici si udrží i bez ní, když bude dál sloužit jako finanční hub mezi USA, EU, Ruskem, Čínou, Indií a Japonskem.

Je-li dnes podíl Británie na globálním HDP jen asi 4%, činí podíl City na světových mimoburzovních derivátových obchodech (over-the-counter) 46 % a její podíl na obratu světového devizového trhu dosahuje 37 %. City nepotřebuje EMU. Bude dál těžit z komparativních výhod díky angličtině, právnímu systému, malé regulaci, otevřenosti a vyvinuté infrastruktuře. Globalizace je pro City důležitější než Brusel nebo ECB ve Frankfurtu.

Bez následků by se ale Brexit neobešel. Velká Británie by jako země přestala být „velkou“. Oživilo by se napětí mezi Irskem a Ulsterem. Skotové by prosadili nové referendum o nezávislosti a snažili by se Skotsko dovést zpět do EU. Ve Skotsku se nachází klíčová ponorková základna s hlavní britskou schopností nukleárního odstrašení. Pokud by pacifističtí Skotové prosadili její uzavření, je otázka, zda by si

menší Anglie mohla dovolit náhradu. Takto oslabená „Anglie“ by zřejmě přestala hrát klíčovou roli atlantického svorníku mezi USA a kontinentální Evropou.

Angličané by se mohli rozhodnout hrát roli jakéhosi globálního „Švýcarska“ (finanční centrum) a Američané by nad Evropou, jejíž integraci po druhé světové válce nejen podpořili, ale do značné míry i vymysleli, začali lámat hůl. NATO – už nyní oslabované otázkou nad dalším směřováním Turecka – by se otřásalo v základech.

A právě tady začíná náš – český i evropský – problém. Britský odchod by podkopal EU v základech, jak je známe. Otázku o setrvání v EU by si kladli lidé v bohatších, severovýchodních zemích jako Švédsko, Dánsko nebo Holandsko. Chudší jižní část Evropy závislá na finančních transferech by závisela na vůli Německa. Ani tandem Německa a Francie už dávno nešlape stejným tempem a silou. Do pozice kontinentálního hegemonu by se dostalo Německo. Existenciální otázky by si logicky kladly země v jeho blízkosti jako Polsko nebo Česko.

Británie hrála a nadále hraje v evropských záležitostech trojí zásadní roli. Zaprvé strategicky balancuje pokušení jiných států se v Evropě hegemonek. Za druhé svou anglosaskou, obchodně zaměřenou ekonomikou střeží liberální poměry na kontinentě. A za třetí kulturně drží angličtinu jako základní evropský dorozumivací prostředek.

Pro Česko, které leží v středoevropském sendviči mezi Německem a Ruskem, která je exportním zaměřením závislé při tvorbě národního bohatství na otevřenosti trhu v Evropě a které svou velikostí nemůže mít ambici určovat komunikační trendy, je uchování britské balancující role v EU v jeho životním zájmu. Pokud Angličané dospějí k názoru, že EU pro ně nemá význam, budeme se logicky ptát, jaký smysl má pro nás.

Alexandr Vondra, ředitel Centra transatlantických vztahů vysoké školy CEVRO Institut

Spojené království čeká velmi těžká zkouška – referendum o setrvání v Evropské unii. Toto referendum o setrvání však pro Brity není žádnou novinkou. I když asi pro valnou většinu těch, kteří přijdou v červnu k urnám, to bude jejich první hlasování o setrvání, jednou už jej Británie absolvovala. Toto referendum se však událo před více jak 40 lety.

Hlavní téma

BRITSKÉ REFERENDUM – DÉJÀ VU?

ÚVOD

Britské rozhodování zda setrvat v EU dnes hýbe veřejným životem v Británii i evropskými médii. Debata se točí okolo aktuálních otázek a aktuálních problémů, až by se mohlo zdát, že se vlastně jedná o úplně novou situaci. Přitom téměř přesně před 41 lety již Britové jedno takovéto referendum absolvovali. Historie se samozřejmě neopakuje.

Při bližším pohledu lze dojít ke zjištění, že se jen velmi těžko hledají nějaké rozdíly mezi tím, jak referendum probíhalo v červnu 1975 a jak proběhne v červnu 2016. Proto si myslím, že referendum z roku 1975 stojí za bližší pozornost. Zejména pokud vám není lhostejné, jak se Britové za necelý měsíc rozhodnou.

SROVNÁNÍ 1975 – 2016

Míra podobnosti a srovnatelnosti obou referend, zejména v politické rovině, je až zarážející. Jak Harold Wilson v 70. letech, tak i David Cameron dnes, čelí nebývalému ohrožení jeho politické strany. Tehdy byla, významně socialistická a euroskeptická, Labouristická strana rozdělena skrze Roye Jenkinse a jeho skupinu proevropských liberálních labouristů. Konzervativní strana je dnes, mimo vnitřního pnutí mezi svým pro a protievropským křídlem, ohrožena i zvnějšku – protievropskou stranou UKIP Nigela Farage.

Mimo této vnitropolitické motivace měli oba premiéři další společný motiv pro referendum – oběma pomohlo vyhrát volby. Tehdy i dnes většinově latentně euroskeptická britská veřejnost přivítala možnost revidovat svůj vztah ke kontinentu. Stejná byla dokonce i pobídka, kterou dříve Wilson a nedávno Cameron voličům učinili. Oba si byli vědomi toho, že z pragmatického pohledu je evropská integrace pro Spojené Království výhodná, ale to nic nemění na tom, že je Britům nesympatická a vůči kontinentálním mocnostem přetrvává určitý pocit nedůvěry. Proto zní nabídka, že se buďto podaří vyjednat výhodnější podmínky členství nebo se obě strany slušně rozejdou, velmi lákavě, možná až dobrodružně. Britové by si měli v každém případě polepšit.

Podobnosti pokračují tím, jak vyjednávání nových a lepších podmínek probíhalo. Jediné co se liší, jsou vytyčené cíle. Labouristé v 70. letech voličům slibovali, že změní pravidla pro výpočet příspěvku UK do rozpočtu EC (Evropských společenství), ochrání přístup produkce Commonwealthu na britský trh, zajistí reformu společné zemědělské politiky, zvrátí směřování evropské integrace k hospodářské a měnové unii, zajistí větší suverenitu v národní podpoře průmyslu a dalších hospodářskopolitických opatřeních a odvrátí tendence k harmonizaci DPH. David Cameron voličům slíbil jiné změny, princip je však stejný. Většině Britů sice vadí nadnárodní a politický charakter integrace, to ale změnit nejde, proto si vytyčí alespoň ústupky, které by jim členství v jinak pro ně nesympatickém společenství trochu zpříjemnili. V obou případech došlo k dlouhému vyjednávání, počátečnímu

spojenectví Německa, odporu Francie, a v obou případech to také dopadlo podobně. Podařilo se vyjednat určité ústupky, neurčité přísliby, o spoustě témat vyjednat vůbec nešlo a změny zakládajících smluv byly jen těžko představitelné. Výsledek aktuálního vyjednávání byl v principu stejný jako před 40 lety. Konkrétní znění vyjednaných podmínek, uvedené v zápise z jednání Evropské Rady, nebylo pro výsledek referenda příliš podstatné ani v 70. letech ani dnes. Výsledný zápis je totiž nesmírně komplikovaný, používá složitý jazyk, obsahuje spoustu široce definovaných podmínek a obrátů, které bude třeba dále definovat a hlavně se nejedná o právně vymahatelný dokument. Jak tento výsledek akceptuje veřejnost, záleželo a záleží na tom, čím vysvětlení přijme.

Euroskeptické kruhy v dohodě viděli spoustu problematických ustanovení a zastánci setrvání samozřejmě našli spoustu důvodů dohodu obhajovat. Faktická vágnost a komplikovanost dohody však znemožnila jakékoliv objektivní zhodnocení. Vyjednané změny se týkaly čistě Britsko-Evropského vztahu, k avizované změně charakteru samotné evropské integrace, což je to, co Britům vadí ze všeho nejvíce, nedošlo a ani ta ambice tam nebyla. Podobnosti pokračují i při formulaci vládního doporučení voličům. Oba dotčení premiéři podporovali setrvání, ale čelili enormnímu tlaku euroskeptických křidel svých stran. Proti všem zvyklostem a dobrým zásadám politiky museli nakonec souhlasit s tím, že jednotliví ministři jejich vlád budou moci vést kampaň dle svého přesvědčení a budou tedy v mnoha případech agitovat proti sobě. Harold Wilson tak v 70. letech Britům doporučil, aby hlasovali pro „New Deal in Europe“. David Cameron dnes voličům dokonce doporučuje setrvání v „reformované Evropské Unii“, kde má mít Spojené Království „special status“.

Historický vývoj se zrcadlí i ve vývoji veřejného mínění. Britská společnost je dlouhodobě výrazně euroskeptická. Proto je tato karta tolik politicky atraktivní a neustále se někdo snaží toho využít. Od roku 1967 až do roku 1974 byla, dle průzkumů veřejného mínění, většina Britů proti členství v Evropských Společenstvích.

Hlavní téma

Míra britského euroskepticismu se v čase samozřejmě měnila, je ale složité její změnu kvantifikovat, protože otázky v průzkumech se často měnily.

Zajímavý však byl vývoj těsně před referendem na přelomu let 1974/1975. Většina voličů byla stále pro vystoupení. Až v listopadu 1974 došlo k obratu a 53 % dotázaných agenturou Harris odpovědělo, že by v EC, za výhodných podmínek, rádi setrvali. A v lednu podle agentury Gallup i přes to, že prostá většina byla proti setrvání, 71 % respondentů odpovědělo, že za nových a výhodných podmínek by změnilo názor. Je tak zřejmé, že aktuální britská vládní politika čerpá inspiraci v 70. letech, když tolik akcentuje reformní charakter nově vyjednaných podmínek.

Z aktuálních průzkumů veřejného mínění vyplývá, že přibližně 40 % Britů je dlouhodobě pro vystoupení z EU, pokud však otázka stojí, jak by se rozhodli, pokud by se vládě povedlo vyjednat lepší podmínky, počet zastánců odchodu nepřesáhne 30 %. Tato metoda byla Britské vládě poprvé doporučena Robertem Worcesterem poradcem Harolda Wilsona na začátku 70. let. Worcester tehdy dovedl, že výsledek referenda je silně ovlivněn tím, jak se vládě podaří přesvědčit veřejnost o tom, že Británie má v rámci EU výhodné podmínky členství a že se vládě podařilo vyjednat zlepšení.

Nahrával tomu i počet nerozhodnutých voličů, kdy po referendu celých 46 % účastníků přiznalo, že se rozhodlo v posledních šesti měsících. Kampaň tedy měla dva cíle, přesvědčit veřejnost o výhodnosti členství v hlavním proudu evropské integrace, a že se vládě podařilo získat nějakou lepší pozici. Opět to platí pro rok 1975 i 2016.

Kampaň před referendem v Británii vedou vždy dvě „zastřešující“ organizace vybrané volební komisí. V 70. letech to byly Britain in Europe a National Referendum Campaign, dnes Britain Stronger in Europe a Vote Leave.

I když by se v kampaních již nějaké odlišnosti najít daly, podobnosti opět převažují.

Zásadní je podpora establishmentu a ten je stále na straně britského členství v EC/EU. Vláda, populární politici, veřejně známé osobnosti, média, velké i malé podniky, banky, mezinárodní organizace, zahraniční partneři, ostatní země EC/EU byli a jsou většinou pro setrvání. Spojené Státy tehdy i dnes podporují Brity v tom, aby zůstali v hlavním proudu evropské integrace. Docházelo i ke skrytým intervencím ze strany Evropské komise. Tehdy stejně jako dnes se všichni žijící bývalí premiéři účastnili kampaně pro setrvání. V 70. letech probíhaly v kostelech modlitby za Evropu.

Dnes najdete na webu Anglikánské církve celou sekci věnovanou referendu. Podle průzkumu the Times si v roce 1975 přálo setrvání 415 ze 419 dotázaných zástupců velkých firem. Dnes setrvání Británie v EU aktivně podporují jak svazy průmyslu i malých středních podniků. Výsledek je, že tábor zastánců členství měl a má drtivou marketingovou, organizační, personální a finanční převahu. Odpůrci členství z tohoto srovnání vycházejí doslova jako chudí příbuzní. Navíc je to skupina výrazně nesourodá.

V 70. letech byli pro odchod jak pravicoví nacionalisté, konzervativci, marxisté, socialisté či komunisté. Mezi těmito skupinami byly samozřejmě obrovské rozdíly a rozpory. Nikdy se jim nepodařilo shodnout na ničem jiném, než že UK by mělo EEC opustit. Nebyli tak schopni vytvořit ucelenou argumentaci či kompaktní celek.

Hlavní hvězdy euroskeptiků – Tony Benn a Enoch Powell dokonce odmítali vystupovat společně na jednom pódiu. Podle Worcestera byla rozhodujícím parametrem důvěryhodnost zastánců členství v porovnání s muži se „staring eyes“, jak byli tehdy přezdíváni odpůrci členství. Dnes situace sice není tak kontrastní, podstata je však totožná.

Hlavní hvězdy tábora NE v roce 1975 – Enoch Powell a Tony Benn („the men with staring eyes“)

Zdroj: Prospect

Zdroj: Telegraph

Hlavní hvězdy zastánců odchodu dnes - Nigel Farage a Boris Johnson

Zdroj: *International Business Times*

Zdroj: *The Guardian*

HOSPODÁŘSKÉ SOUVISLOSTI 1975 – 2016

Největší rozdíl mezi 70. lety a dneškem je hospodářská situace, ve které se Británie nachází. Sedmdesátá léta byla obecně hospodářsky nepříznivé období. Většina vyspělého světa tehdy střízlivěla z keynesiánského blouznění. První ropný šok, rostoucí inflace, rostoucí nezaměstnanost a klesající konkurenceschopnost britského zboží dostaly Británii téměř na kolena.

Od konce druhé světové války Britové více či méně koketovali se socialismem, některé sektory hospodářství byly znárodněny, síla odborových centrál plynule narůstala a vláda se cítila být v pozici ekonomiku důsledně ovlivňovat a řídit. Britská pozice tehdy nebyla vůbec záviděníhodná. Vláda se ještě na začátku 70. let snažila léčit nové problémy pomocí starých metod. Tehdejší konzervativní ministr financí si díky důsledkům jeho méně expanzivní hospodářské politiky vysloužil přezdívku Démon Barber. Odbory postupně získaly takovou moc, že dokázali svými stávkami ochromit celou zem. Stávka hrobníků a stohy nepohřbených těl v roce 1979 byla symbolická pro celou dekádu. Součet všech pracovních dnů zmařených stávkou vzrostl ze 7 197 000 v roce 1969 na 23 909 000 v roce 1972. Proto nechal Edward Heath na únor 1974 vypsat volby a jako slogan použil otázku: „Kdo vládne Británii?“. Pro dokreslení vážnosti situace stačí výčet opatření, které tehdy vláda musela přijmout. Byl zaveden třídní pracovní týden, protože kvůli stávkám horníků nebyl dostatek uhlí a jeho dovoz si Británie nemohla dovolit. Sociální systém a na něj navázaná kontrola cen potravin byl stále nákladnější. Schodek obchodní bilance stále zvyšoval náklady na obsluhu dluhu. Vítěz voleb z roku 1974, Harold Wilson a jeho Labouristická strana, poté sice dokázal střet s odbory utišit a dohodl se s nimi na dobrovolném omezení růstu mezd, zaplatil za to

však souhlasem s proodborářskými opatřeními, které vedly k dalšímu nárůstu moci odborů. Výsledek byl, že v roce 1975 vláda utratila největší část HDP od konce druhé světové války a to 49,7 %. Tento rekord nebyl dodnes překonán. Vlády se snažili hasit zuřící požár, nikdo však nepřišel s dostatečně rázným řešením. A tak v roce 1976 musela vláda Jejímho veličenstva požádat MMF o záchranou půjčku, vyjednávat s věřiteli (USA a Německem) dohody o úlevách vázaných na reformní program a úsporná opatření. Čili situace ne nepodobná dnešnímu Řecku.

Rozdílů by se samozřejmě dalo najít více. Téma imigrace je dnes velmi aktuální a často se mluví o jeho vlivu na rozhodování Britů. V 70. letech ale Britové imigraci také řešili. Možná v jiném kontextu, ale imigrace není něco, co by Brity dnes tížilo tolik jako některé země kontinentu.

Rozdílná je určitě podoba hlavního proudu evropské integrace. V 70. letech proti EC protestovali zejména Labouristé a to zejména ze socialistických pozic. Hlavní obava byla, že EC je kapitalistické a liberální spiknutí, které zhatí plány na budování socialismu ve Velké Británii.

Dnes je to přesně naopak. Skotsko tehdy hrálo také opačnou úlohu, když Skotská Národní Strana byla pro vystoupení. Tábor Vote Leave také není v tak velké finančně nevýhodě a dokonce i některá média již nejsou tak neochvějně euro-optimistická jako tehdy. I pozice kontinentu je dnes diametrálně odlišná. Tehdy to bylo společenství zemí, kterým se dařilo lépe.

Dnes jsou zejména země Eurozóny rozhodně v nezaviděníhodné situaci. Čili ne všechno je dnes srovnatelné s rokem 1975 a leccos se změnilo výrazně, ale vliv těchto aspektů na výsledek referenda pravděpodobně nebude tak silný.

ZÁVĚR

Referendum v roce 1975 při účasti 64,5 % oprávněných voličů skončilo setrváním Spojeného království v Evropských společenstvích. Pro setrvání hlasovalo 67,2 % a pro vystoupení 32,8 % voličů. Přitom pouhých šest měsíců po konání referenda průzkumy opět ukazovaly, že většina respondentů by raději vystoupila. Podle průzkumů veřejného mínění se tedy Britové stali výrazně proevropskými pouze po dobu konání referenda. Na první pohled se to může jevit zvláště. Pro lepší pochopení tohoto fenoménu je nutné brát na zřetel ještě fakt, že Britý evropská integrace dlouhodobě příliš nezajímá. Britové jistě jsou euroskeptičtí a ke kontinentu mají komplikovaný vztah. Ale vždy se našlo množství témat, kterým dávali větší důležitost.

Například v předvolební kampani z roku 1970, tedy v době kdy Velká Británie již podala dvě přihlášky ke vstupu do EC a stále o to aktivně usilovala, se vstup do Evropských společenství nedostal ani mezi 12 nejdůležitějších témat pro televizní debaty. Čili evropská integrace Britý příliš nezajímala a tudíž na ni ani

nemohli mít vyhraněný názor. Byli tak silně ovlivnitelní kampaní. Dnes Britové slyší o EU ze všech stran. Je však situace jiná? Časopis Economist společně s renomovanou agenturou Ipsos MORI vydává řebříček nejdůležitějších témat pro Britskou veřejnost. V červnu 2015, rok před konáním referenda, byla evropská integrace až 7. nejdůležitější téma.

Britové tedy budou v nadcházejícím referendu řešit stejnou otázku a zatím se příběh referenda vyvíjí podobným způsobem jako před 40 lety. Podobnosti však pokračují. Dnes stejně jako před čtyřiceti lety neměli Britové k členství v hlavním proudu evropské integrace žádnou alternativu. Nakonec jim to došlo, proto se celý establishment postavil na stranu setrvání. Britové se rozhodli následovat ty pro ně důvěryhodnější. A tak i když dnes vše není srovnatelné se situací před 40 lety, to podstatně ano. Pokud bych proto měl učinit nějakou predikci, což by samozřejmě vůbec nebylo prozíravé, řekl bych, že to vypadá stejně a dopadne to stejně.

Analýza dopadů britského referenda o setrvání v EU

Podle platné evropské legislativy Velká Británie nemá jinou možnost, než si odchod z Evropské unie vyjednat s členskými státy. EU tedy bude muset s podmínkami výstupu souhlasit kvalifikovanou většinou v Radě, VB bude nucena vyjednat bilaterálně přinejmenším s většími členskými státy. Velká Británie tedy bude tlačena do kompromisu. Odchod z EU pro Británii ale bude paralelně znamenat také vyjednání nových podmínek společného fungování se zbytkem Evropy. Pravděpodobně jsou především dvě možnosti – buďto a) Velká Británie se stane součástí Evropského hospodářského prostoru (EHP; podobně jako Norsko), b) VB si s EU vyjedná bilaterální smlouvu o společném fungování (Švýcarský model).

V úvahu přichází také další možnosti volnějších vztahů, které ale nejsou příliš pravděpodobné. Podle studie ale není příliš důležité, jakou cestou se Británie vydá – důležité je, že tak jako tak bude i při vyjednávání této smlouvy tahat za kratší konec a bude Evropskou unii dotlačena ke značným kompromisům.

Efekt odchodu Británie z EU je tedy značně nesymetrický – přirozeně nejvíce zasáhne Velkou Británii. Bezprostředně po vystoupení dojde k reakci na kapitálových trzích, které zvýšenou nejistotou okamžitě zakomponují do cen. Částečně se odrazí také na ekonomikách Evropské unie – zatímco ve státech eurozóny dojde k prohloubení integrace, proud zemí mimo eurozónu přijde o důležitého reprezentanta a v rámci EU relativně značně oslabí. Ve středním období lze očekávat restrukturalizaci obchodních toků s externími partnery, zejména Severní Amerikou.

Pokud VB vstoupí do EHP, změna reálné ekonomiky bude probíhat pomalu a statisticky ji bude takřka nemožné zachytit. I tento scénář ale bude vytvářet tlak na strukturální změnu ekonomiky a bude tak mít dlouhodobé dopady.

Na českou ekonomiku by Brexit dopadl především dvěma kanály – skrze export a evropský rozpočet. Podle studií OECD a LSE by díky Brexitu došlo k omezení mezinárodního obchodu, který by ve vztahu s VB ztratil cca 6 – 9 %. V takovém případě by Česká republika za předpokladu, že se export nepřesměruje jinam, zaznamenala čistý negativní dopad na export ve výši 0,33 – 0,49 %. V pohledu HDP by se jednalo o snížení celkového HDP o 0,25 % a byl by doprovázen ztrátou 650 – 1 600 pracovních míst.

Mezi nejzasáženější sektory by patřil automobilový průmysl (230 – 400 míst), strojírenský průmysl (120 – 360 míst), elektronika (30 – 80) a výroba plastových a pryžových výrobků (30 – 70). Tento scénář je ale spíše maximum možného, protože stojí na nepravděpodobném předpokladu nulové substituce exportu.

Druhým efektem je výpadek zdrojů, které VB přispívá jako čistý plátců do Evropského rozpočtu – pro ČR by to znamenalo ztrátu přibližně 107 miliard Kč. Díky tomu lze dovést dodatečný dlouhodobý negativní dopad ve výši 0,28 % HDP. Celkově by tedy odchod VB z EU způsobil dlouhodobý pokles HDP ve výši 0,5 %. Jinými slovy – pro Českou republiku se nejedná o velkou ekonomickou hrozbu.

Zpracováno na základě podkladů Oddělení strategií a trendů EU Úřadu vlády ČR

Rubrika Průvodce podnikáním je součástí poradenského programu „Průvodce podnikáním v zahraničí“, který nabízí EU Office České spořitelny. V rámci programu poskytujeme zdarma našim klientům z řad malých a středních podniků informace, jak úspěšně expandovat do zahraničí a jaké je zde čeká podnikatelské prostředí. V červnovém vydání se zaměříme na podnikatelské prostředí Íránu.

Průvodce podnikáním

ÍRÁN

Základní údaje

Oficiální název	Islámská republika Írán (Džomhúrí-je eslámí-je Írán)
Počet obyvatel	81 824 270 (2015)
Rozloha	1 648 195 km ²
Měna	Íránský riál (IRR)
Etnické složení	Peršané 61 %, Ázerbájdžánci 16 %, Kurdové 10 %, ostatní 13 %

Zdroj: *The World Factbook*

Islámská republika Írán vznikla v roce 1979 po svržení vládnoucí autokratické monarchie. Revoluce přeměnila Írán v konzervativní teokratický stát a ukončila politické a kulturní vztahy s Evropou i USA.

Írán je islámskou republikou, v jejímž čele je prezident volený na 4 roky (Hasan Rúhání).

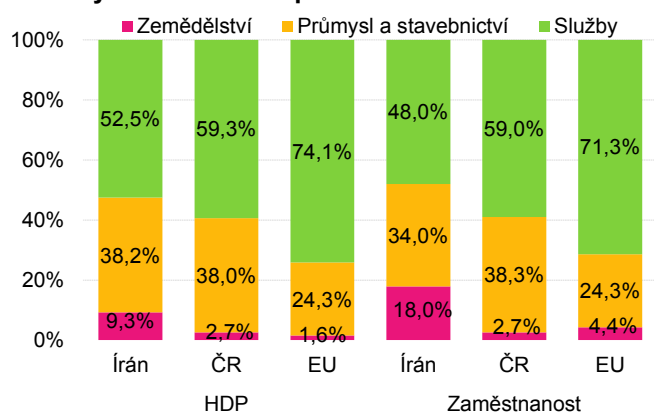
S rozlohou přesahující 1,6 mil. km² je Írán osmnáctou největší zemí světa. Írán sousedí na severu s Tureckem, Arménií, Ázerbájdžánem a Turkmenistánem, na východě s Afghánistánem a Pákistánem a na západu s Irákem. Ze severu a z jihu je Írán omýván Kaspickým mořem a Perským zálivem. Celková délka hranic je 5 894 km.

Struktura hospodářství a zahraniční obchod

Hlavním vývozním artiklem Íránu je ropa, chemické a petrochemické produkty, ovoce, oříšky a koberce. Vyváží se především do Číny (42 %), Indie (17 %) a Turecka (15 %).

Dováží se hlavně průmyslové výrobky, kapitálové zboží, potraviny a spotřební zboží. Nejvýznamějšími dovozními partnery jsou Čína (42 %), Indie (8 %) a Jižní Korea (7,5 %).

Sektory národního hospodářství

Zdroj: *World Bank*; data za rok 2014

Makroekonomický výhled

V posledních letech se íránské ekonomice zejména díky mezinárodní situaci příliš nedařilo. Po prvních úspěšných jednáních o ukončení sankcí z listopadu 2013 se podařilo vyrůst o 3 %, ale později se ukázalo, že se jednalo o příliš předčasný optimismus. V uplynulém roce ekonomika nadále stagnovala. Nicméně s definitivním opuštěním sankcí Mezinárodní měnový fond očekává, že se íránská ekonomika pozvedne a velmi dynamicky poroste tempem vyšším než 4 % ročně. Za růstem budou stát investice do technologií a větší spotřeba, která bude také důsledkem ukončení sankčního programu. Veřejné finance v Íránu nejsou výrazným problémem už díky tomu, že půjčování na finančních trzích bylo ještě nedávno pro íránskou vládu komplikované. Veřejný dluh představuje méně než 15 % tamního HDP.

Základní makro ukazatele	2014/15	2015/16 ^e	2016/17 ^e
Růst HDP (%)	3,0	0,0	4,3
Míra nezaměstnanosti (%)	10,6	11,9	12,5
Inflace (%)	15,5	15,1	11,5
Běžný účet PB (% HDP)	4,1	1,3	2,1
Deficit veřejných rozpočtů (% HDP)	-1,2	-2,5	-1,3

Zdroj: *MMF*, fiskální rok v Íránu končí 20. března; ^e - výhled

Trh práce

Výše míry nezaměstnanosti se v Íránu pohybuje tak trochu jako na houpačce. V roce 2010 (respektive 1389 dle íránského letopočtu) byla míra nezaměstnanosti 13,5 % poté, co vzrostla z 10,4 % v roce 2008, aby opět klesla na 10,4 % v roce 2013, kdy se znovu vrátila na růstovou trajektorii. Pro roky 2016 a 2017 se míra nezaměstnanosti odhaduje mírně nad 12 %.

Základní ukazatele trhu práce

Míra nezaměstnanosti (březen 2016)	11,9 %
Minimální měsíční mzda	790,7 EUR

Zdroj: *Ministry of Labour and Social Affairs*

Minimální mzda v Íránu byla pro rok 2016/2017 stanovena na 7 836 675 riálu (zhruba 238 eur), což oproti předchozímu roku představuje 10% navýšení.

Základy pracovního práva

Pracovní smlouvu je možné uzavřít písemně i ústně na dobu určitou i neurčitou. Zkušební doba může trvat maximálně jeden měsíc pro nekvalifikované a méně kvalifikované zaměstnance a tři měsíce pro kvalifikované a specializované zaměstnance.

Podání výpovědi zaměstnancem musí být písemně s jednoměsíční výpovědní lhůtou. Pracovní týden trvá 44 hodin od soboty do středy a ve čtvrtek je zvykem pracovat půl dne. Práce v pátek je ohodnocena jako práce přesčas (40% příplatek). Zaměstnanci mají právo na 4 týdny dovolené ročně. Zaměstnanec má nárok na odstupné tehdy, pokud je zaměstnán po dobu alespoň jednoho roku. Výše odstupného se liší podle druhu výpovědi a počtu odpracovaných let.

Základy obchodního práva

Íránský obchodní zákoník rozlišuje mezi 7 druhů společností, přičemž pro zahraniční podnikatele jsou relevantní zejména akciová společnost soukromá i veřejná a společnost s ručením omezením.

Hlavní rozdíl, mezi soukromou a veřejnou akciovou společností je v tom, že u veřejné mohou být akcie a dluhopisy veřejně nabízeny k prodeji, zatímco u soukromých ne. Veřejnou může založit 5 akcionářů, soukromou 3.

Průzkum Světové banky udává, že proces založení společnosti v Íránu je lepší, než v ČR. Trvá 15 dní a stojí cca 78 tisíc korun. Konkrétní náklady se liší podle formy podnikání, velikosti společnosti a počtu emitovaných akcií.

Právní forma	Minimální kapitál
Společnost s ručením omezeným	1 000 000 IRR (cca 30 EUR)
Soukromá akciová společnost	1 000 000 IRR (cca 30 EUR)
Veřejná akciová společnost	5 000 000 IRR (cca 150 EUR)

Zdroj: Ministry of Industry, Mine and Trade

Hlavní daně a vedlejší náklady práce

Sazba daně z příjmů právnických osob činí 25 %. Příjmy fyzických osob se dělí na dva druhy (podle druhu příjmu) a oba podléhají progresivnímu zdanění.

Příjmy z podnikání se daní dle výše příjmu mezi 15 – 35 % zatímco příjmy ze zaměstnání se daní 0 – 20 %. Celkové příspěvky na sociální a zdravotní zabezpečení v Íránu tvoří 30 % zaměstnancovy mzdy - 23 % platí zaměstnavatel a 7 % zaměstnanec.

Základní sazba DPH je 9 %, spotřební daně jsou uvaleny na cigarety a tabákové produkty (12 %), plyn a letadlové palivo (20 %).

Daň/odvod	Sazba
Korporátní daň	25 %
Sazby daně z příjmu fyzických osob (podnikatelé)	15 / 20 / 25 / 30 / 35 %

Sazby daně z příjmu fyzických osob (zaměstnanci)	0 / 10 / 20 %
DPH (základní sazba)	9 %
Sociální a zdravotní pojištění - zaměstnanec	7 %
Sociální a zdravotní pojištění - zaměstnavatel	23 %

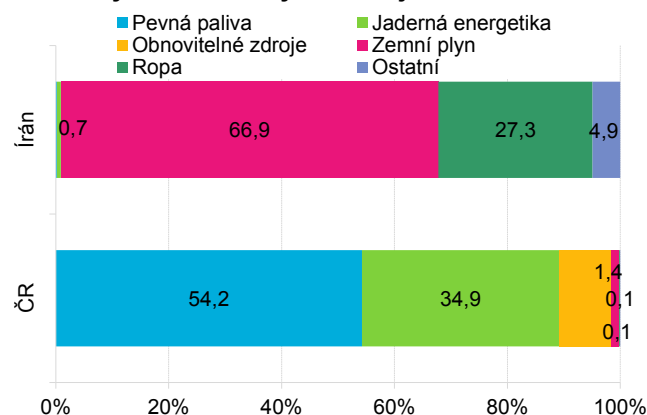
Zdroj: Ministry of Economic Affairs and Finance

Energetika

Energetický mix v Íránu se velmi výrazně liší od toho v tuzemsku. Mezi zdroji pro výrobu elektrické energie dominuje v Íránu zemní plyn, který pokrývá energetické požadavky země ze dvou třetin (v ČR pouze 1,4 %). Přes čtvrtinu produkce tvoří ropa. Energetický trh je v Íránu centralizován, vláda vlastní veškeré ropné rezervy.

Ceny elektřiny jsou silně dotovány (okolo 12 % HDP). Plošně stanovená cena elektřiny byla po reformě v roce 2010 zvýšena z 2,2 eurocentů za kWh na 6 eurocentů. Tou dobou byla průměrná cena v EU 10,7 eurocentů za kWh. Zemní plyn je na tom obdobně, po reformě z roku 2010 stoupla jeho cena z 7,5 eurocentů na 27 eurocentů za kubický metr.

Hrubá výroba elektřiny dle zdroje

Zdroj: World Bank; data za rok 2012

Investiční pobídky

Také v Íránu se o pozornost zahraničních investorů bojuje prostřednictvím systému investičních pobídek. Ty mají podobu daňových nástrojů (osvobození od daně 50-100 % dle sektoru ekonomiky) nebo odpočitatelných nákladů. Dále zde existují volné obchodně průmyslové zóny a speciální ekonomické zóny, ve kterých platí zvláštní finanční a bankovní regulace včetně garancí a stimulů, např. osvobození od daně po dobu 20 let, 100% zahraniční vlastnictví, právní záruky a ochrana zahraničních investic nebo zjednodušená regulace zaměstnanosti či sociálního zabezpečení.

Po seznámení se s prostředím pro podávání žádostí v jednotlivých programech přichází čas, abychom si více přiblížili samotný dotační proces. Nebudeme jej však sáhodlouze popisovat krok po kroku, ale zaměříme se na jeho úskalí, kritická místa a slabiny. Jelikož se však jedná o téma poměrně rozsáhlé, rozhodli jsme se jej rozdělit na několik dílčích částí.

JAK DOTACE ZÍSKAT A ZASE O NĚ NEPŘIJÍT?

Dotace pro projekt, nebo projekt pro dotaci?

Prvním krokem pro získání dotace je, samozřejmě, projektový záměr. Ten bývá zprvu pouhým nápadem, který se postupně rozvíjí a získává ucelenou formu.

Nejen pro obce, ale i pro podnikatelské subjekty je však finančně náročné některé projekty realizovat pouze z vlastních zdrojů. I banky jsou přístupnější při půjčování peněžních prostředků, je-li naděje, že daný projekt bude dotačně podpořen. Proto potenciální žadatelé pátrají po dotačních příležitostech, které by mohli na své záměry využít.

Zde se však mnohé subjekty dopouštějí velké chyby – místo, aby se smířili se situací, že v danou chvíli není vhodný dotační titul k dispozici, snaží se svůj záměr přizpůsobit programům, které jsou sice v něčem podobné, ale v několika významných aspektech pro původní záměr nepoužitelné. Neuvědomují si přitom důležité pravidlo, které si podrobněji rozebereme ještě dále – že vše důležité, co v žádosti o projekt uvedou, bude rovněž nutné splnit.

Vždy proto zvažte, nakolik vybraná výzva odpovídá Vašemu záměru a nakolik jej budete muset upravit!

Kolik mi to vynesou?

Možné získání dotace je, samozřejmě, lákavým bonusem. Nic v životě však není zadarmo a u dotaci to platí dvojnásob. Než se rozhodnete pro jejich využití, je třeba si udělat srovnání, jaké náklady a výnosy bude mít projekt bez využití dotace a jaké s jejím využitím. Nezapomeňte zohlednit zejména náklady na služby a činnosti, které byste v případě realizace projektu nemuseli provádět či pořizovat a rovněž případné prodloužení realizace, tedy ušlý zisk.

Nedávno jsem se zúčastnil jednání, kde se potenciální žadatel rozhodoval, zda dotaci využije, či nikoliv. Majitelé společnosti si provedli právě takovéto ukázkové srovnání a analýzu. Největším úskalím byla nutnost realizace výběrových řízení, a to nejen z hlediska toho, že v případě otevřeného řízení se jim může přihlásit i někdo, s kým nemusí být spokojeni, ačkoliv mají již vytipovány vhodné dodavatele, ale rovněž z důvodů, že se díky němu prodlouží realizace projektu zhruba o rok. Jelikož měli již vykalkulovány budoucí tržby, tak zjistili, že získaná dotace nebude o mnoho vyšší, než takto ušlý zisk v součtu s nutnými vícenáklady. Proto se rozhodli realizovat raději čistě z vlastních zdrojů. V případě, že existuje větší počet více či méně vhodných dotačních titulů, pak je takováto analýza o to složitější, ale také důležitější.

Sám, nebo s pomocí?

Pokud se již rozhodnete, že dotačních možností využijete, nastává další dilema. Budete vše řešit vlastními silami, nebo za využití některé z poradenských firem?

Poradenské společnosti znamenají další vícenáklady v rámci celého projektu, a to i v případě, že jsou minimálně z části hrazeny z dotace. Na druhou stranu znamenají snížení mnohdy značné administrativní zátěže a odlehčení vlastním lidským zdrojům.

Obecně se doporučuje využít poradenskou společnost u náročnějších dotačních titulů, mezi které Operační programy rozhodně patří.

Je však nutné si uvědomit, že si najímáte poradce, tedy odborníky, kteří dokážou poradit, kteří vědí, na co se zaměřit, co je důležité a co nikoliv. Nenajímáte si kancelářskou sílu, projektanty, ani techniky. Poradci Vám sice odlehčí, ale stále velkou část práce musí odvést žadatel.

Dříve, než se do projektu pustíte, připravte si tedy dostatečně kvalifikovaný interní tým, nebo alespoň vyčleňte jednoho člověka, který bude s poradci komunikovat, zajišťovat pro ně podklady apod. Neměl by to však být někdo, kdo by takovou práci nezvládal. Důležitá je rovněž zastupitelnost.

Co je psáno, to je dáno...

Toto platí nejen při přípravě projektu, ale obecně v celém dotačním cyklu.

Každý dotační titul má množství stran pravidel, metodik, návodů a vzorů, ale ty Vám nikdy neřeknou vše. Často budete muset komunikovat a zde platí, že co nelze dotvrdit písemně, jako by se nestalo.

Zejména úředníci mají povinnost řešit Vaše dotazy písemnou formou. Žel, praxe je mnohdy jiná a i na některé písemné dotazy Vám reagují raději telefonicky, ať již z logických, či jen zástupných důvodů. Pokud takto dostanete nepřesnou či mylnou informaci, nikdy to neprokážete.

Důsledně tedy trvejte i na písemném (e-mailovém) potvrzení obdržené informace.

Dvakrát měř, jednou řež...

I s odkazy na toto přísloví se budete v dotačním procesu často setkávat, byť ne vždy doslovně.

Většinou spíše varuje, že nic se nemá uspěchat.

Nepodceňujte přípravu. Nepouštějte se do přípravy žádosti ve chvíli, kdy máte pouze povšechnou představu o projektu, ale dobře si promyslete, co Vám má projekt přinést, mějte pohromadě veškeré projektové dokumentace, rozpočty, proveďte důkladný průzkum trhu. A hlavně, mějte již předjednáno financování.

Petr Navařík, projektový manažer Erste Grantika Advisory, a.s.

Statistické okénko

Vybrané ukazatele strategie Evropa 2020: Zaměstnanost; Investice do VaV; Emise skleníkových plynů (cílem EU je 80 %); Podíl energie z OZE; Podíl vysokoškolsky vzdělaných; Počet osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením (kumulativně od roku 2008, cílem je snížit jejich počet v EU o 20 mil.). Zdrojem dat je Eurostat. Pro více informací navštivte goo.gl/dlxFqa

Vybrané ukazatele strategie Evropa 2020

	Zaměstnanost (20-64 let; %)				Investice do VaV (% HDP)				Emise skleníkových plynů (1990=100)			
	2013	2014	2015	Cíl	2012	2013	2014	Cíl	2010	2011	2012	2013
Belgie	67,2	67,3	67,2	73,2	2,36	2,42	2,46	3,00	91,5	84,8	82,1	82,2
Německo	77,3	77,7	78,0	77,0	2,87	2,83	2,84	3,00	76,8	75,1	75,7	77,5
Estonsko	73,4	74,4	76,5	76,0	2,16	1,74	1,46	3,00	49,8	51,3	48,6	54,4
Irsko	65,5	67,0	68,8	69,0	1,58	1,58	1,55	2,00	112,9	105,4	106,1	104,9
Řecko	52,9	53,3	54,9	70,0	0,69	0,80	0,83	1,21	112,8	110,1	107,1	100,1
Španělsko	58,6	59,9	62,0	74,0	1,27	1,24	1,20	2,00	124,7	124,6	122,3	113,1
Francie	69,4	69,4	69,5	75,0	2,23	2,24	2,26	3,00	95,4	90,6	90,6	90,7
Itálie	59,7	59,9	60,5	67,0	1,27	1,30	1,29	1,53	98,2	96,0	91,1	85,0
Kypr	67,2	67,6	68,0	75,0	0,43	0,46	0,47	0,50	170,9	168,5	158,1	143,8
Lotyšsko	69,7	70,7	72,5	73,0	0,66	0,60	0,68	1,50	46,4	43,5	42,9	42,8
Litva	69,9	71,8	73,4	72,8	0,90	0,95	1,02	1,90	43,7	44,8	44,5	41,8
Lucembursko	71,1	72,1	70,9	73,0	1,29	1,31	1,24	2,30	102,3	100,5	97,0	92,5
Malta	64,8	66,4	67,8	70,0	0,86	0,85	0,85	2,00	151,3	154,3	157,7	141,3
Nizozemsko	75,9	75,4	76,4	80,0	1,94	1,96	1,97	2,50	100,0	94,1	92,2	92,1
Rakousko	74,6	74,2	74,3	77,0	2,89	2,96	2,99	3,76	109,2	106,5	102,9	102,5
Portugalsko	65,4	67,6	69,1	75,0	1,38	1,33	1,29	2,70	117,9	115,8	112,6	109,7
Slovinsko	67,2	67,7	69,1	75,0	2,58	2,60	2,39	3,00	105,1	105,2	101,9	98,0
Slovensko	65,0	65,9	67,7	72,0	0,81	0,83	0,89	1,20	62,2	61,2	57,9	57,9
Finsko	73,3	73,1	72,9	78,0	3,42	3,30	3,17	4,00	107,4	97,1	89,2	90,1
Bulharsko	63,5	65,1	67,1	76,0	0,62	0,65	0,80	1,50	55,5	60,6	56,0	51,2
ČR	72,5	73,6	74,8	75,0	1,79	1,91	2,00	1,00	70,5	69,9	67,8	66,0
Dánsko	75,6	75,9	76,5	80,0	3,03	3,08	3,08	3,00	91,4	84,4	77,6	80,4
Chorvatsko	57,2	59,2	60,5	62,9	0,75	0,81	0,79	1,40	80,6	78,9	72,7	69,9
Maďarsko	63,0	66,7	68,9	75,0	1,27	1,41	1,38	1,80	69,9	68,2	63,9	61,2
Polsko	64,9	66,5	67,8	71,0	0,89	0,87	0,94	1,70	86,3	85,7	84,4	83,5
Rumunsko	64,7	65,7	66,0	70,0	0,48	0,39	0,38	2,00	46,5	48,4	47,8	43,9
Švédsko	79,8	80,0	80,5	80,0	3,28	3,30	3,16	4,00	91,7	86,2	81,3	79,3
UK	74,8	76,2	76,9	n/a	1,63	1,69	1,72	n/a	79,1	73,6	75,4	73,8
EU	68,4	69,2	70,1	75,0	2,01	2,03	2,03	3,00	85,5	82,9	81,7	80,2

	Podíl energie z OZE (%)				Vysokoškolsky vzdělaní (30-34 let; %)				Chudoba (rozdíl od 2008; tis. os.)			
	2012	2013	2014	Cíl	2013	2014	2015	Cíl	2011	2012	2013	2014
Belgie	7,2	7,5	8,0	13,0	42,7	43,8	43,8	47,0	77	162	92	146
Německo	12,1	12,4	13,8	18,0	32,9	31,4	31,4	42,0	-271	-435	-133	163
Estonsko	25,8	25,6	26,5	25,0	42,5	43,2	43,2	40,0	16	21	22	48
Irsko	7,1	7,7	8,6	16,0	52,6	52,2	52,2	60,0	269	328	309	216
Řecko	13,4	15,0	15,3	18,0	34,9	37,2	37,2	32,0	357	749	857	838
Španělsko	14,3	15,3	16,2	20,0	42,3	42,3	42,3	44,0	1 577	1 841	1 844	2 616
Francie	13,4	14,0	14,3	23,0	44,0	43,7	43,7	50,0	690	610	94	389
Itálie	15,4	16,7	17,1	17,0	22,5	23,9	23,9	26,0	1 776	2 894	2 147	2 064
Kypr	6,8	8,1	9,0	13,0	47,8	52,5	52,5	46,0	26	53	59	54
Lotyšsko	35,7	37,1	38,7	40,0	40,7	39,9	39,9	34,0	82	-9	-38	-94
Litva	21,7	23,0	23,9	23,0	51,3	53,3	53,3	48,7	101	65	7	-106
Lucembursko	3,1	3,6	4,5	11,0	52,5	52,7	52,7	66,0	12	23	24	24
Malta	2,9	3,7	4,7	10,0	26,0	26,5	26,5	33,0	9	14	18	18
Nizozemsko	4,7	4,8	5,5	14,0	43,2	44,8	44,8	40,0	166	59	216	319
Rakousko	31,6	32,3	33,1	34,0	27,1	40,0	40,0	38,0	-105	-157	-127	-89
Portugalsko	25,0	25,7	27,0	31,0	30,0	31,3	31,3	40,0	-157	-90	121	106
Slovinsko	20,9	22,5	21,9	25,0	40,1	41,0	41,0	40,0	25	31	49	49
Slovensko	10,4	10,1	11,6	14,0	26,9	26,9	26,9	40,0	1	-2	-41	-151
Finsko	34,4	36,7	38,7	38,0	45,1	45,3	45,3	42,0	39	5	-57	16
Bulharsko	16,0	19,0	18,0	16,0	29,4	30,9	30,9	36,0	272	200	72	-512
ČR	11,4	12,4	13,4	13,0	26,7	28,2	28,2	32,0	32	14	-58	-35
Dánsko	25,6	27,3	29,2	30,0	43,4	44,9	44,9	40,0	152	170	138	120
Chorvatsko	26,8	28,1	27,9	20,0	25,6	32,2	32,2	35,0	63	63	-51	-78
Maďarsko	9,6	9,5	9,5	14,7	32,3	34,1	34,1	30,3	298	478	594	302
Polsko	10,9	11,3	11,4	15,0	40,5	42,1	42,1	45,0	-1 295	-1 364	-1 744	-2 155
Rumunsko	22,8	23,9	24,9	24,0	22,9	25,0	25,0	26,7	-788	-511	-817	-869
Švédsko	51,1	52,0	52,6	49,0	48,3	49,9	49,9	40,0	171	152	234	269
UK	4,6	5,6	7,0	15,0	47,4	47,7	47,7	n/a	-26	1 029	1 517	1 119
EU	14,3	15,0	16,0	20,0	37,1	37,9	37,9	40,0	3 568	6 393	5 350	4 787

Tato publikace je považována za doplňkový zdroj informací našim klientům i nejširší veřejnosti. Na informace uvedené v ní nelze pohlížet tak, jako by šlo o údaje nezvratné a nezměnitelné. Publikace je založena na nejlepších informačních zdrojích dostupných v době tisku. Použité informační zdroje jsou všeobecně považované za spolehlivé, avšak Česká spořitelna, a.s. ani její pobočky či zaměstnanci neručí za správnost a úplnost informací. Autoři považují za slušnost, že při použití jakékoliv části tohoto dokumentu, bude uživatelem tento zdroj uveden.

Některé obrázky použité v této publikaci pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise, www.nordicfactory.com a www.thinkstockphotos.com.

Vydáváno pod evidenčním číslem Ministerstva kultury ČR: MK ČR E 16338, ISSN on-line: 1801-5042, ISSN tisk: 1801-5034.

